

7/17059

611.34

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĐI

İkili Siyasi İŐler ve Denizcilik-Havacılık-Hudut Genel M¼d¼rl¼Đ¼

04 Haziran 2017

Sayı : 21252218-520.50-2017/13014736
Konu : Soru Önergesi / Sayın Dr. Niyazi
Nefi Kara (7/125184)

T¼RKİYE B¼Y¼K MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

Antalya Milletvekili Sayın Dr. Niyazi Nefi Kara'nın 7/17059 esas numaralı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmuŐtur.

Saygılarımla arz ederim.

Mevlüt ÇAVUŐOĐLU
DıŐiŐleri Bakanı

Ek: 1 sayfa

SORU:

Yunan Genelkurmay Başkanı Oramiral Evangelos Apostolakis ile Yunan Hava Kuvvetleri Komutanı Korgeneral Christos Christodoulou'nun 31 Ağustos 2017 tarihinde Girit'i ziyaret ederek Kerpe, Rodos ve Meis Adaları bölgesinde alçak irtifa uçuşu yaptığı ve F-16 savaş uçağı ile Türk Hava Sahasını işgal ettiğine dair bilgiler hem Yunanistan ilgili makamlarının resmi sayfalarında hem Türk basınında yer almıştır.

1. Yunanistan'ın 31 Ağustos 2017 günü Türk Hava Sahası'nı işgal ettiğine dair herhangi bir Nota verilmiş midir ? Verildiyse bu Nota hangi tarihte iletilmiştir. Nota'nın içeriği nedir ?
2. 31 Ağustos günü Yunanistan'ın F-16 savaş uçağı ile Türk Hava Sahası işgaline karşı Genelkurmay Başkanlığı ya da Hava Kuvvetleri Komutanlığı tarafından herhangi bir önleme uçuşu ve ikaz yapılmış mıdır ?
3. Lozan Antlaşması'nın 12.maddesine göre Girit Adası etrafındaki ada, adacık ve kayalıklar Türk egemenliğindedir. Girit Adası'ndan F-16 savaş uçakları ile yapılan Yunan uçuşunda Türk Hava Sahası işgal edilmiş olmamakta mıdır ?
4. Kerpe, Rodos, Meis adaları gayri askeri statüde olması gerekirken Yunan askeri uçakları ile ziyaret edilmiş olması Hükümetinizce uluslararası hukukun ihlali olarak değerlendirilmemekte midir ?
5. Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hulusi Akar ile Kuvvet Komutanlarının 6 Eylül 2017 tarihinde Muharip Hava Kuvveti Komutanlığını ziyaret ettiği Genelkurmay Başkanlığı internet sitesinde yer almıştır. Aynı gün Yunan Savaş Uçaklarının Yunan Genelkurmay Başkanlığı sitesinde Kuzeydoğu, Orta ve Güneydoğu Ege Denizi bölgesinde uçan 2 savaş uçağına önleme/it dalaşı yaptığı da belirtilmiştir. Yunan Genelkurmay Başkanlığının önleme/it dalaşı yapıldığını açıkladığı uçuşlar Türk Genelkurmay Başkanının ziyareti esnasında mı yapılmıştır?
6. Önleme uçuşları Türk Genelkurmay Başkanı ve Kuvvet Komutanlarının Muharip Hava Kuvvetleri Komutanlığı ziyareti esnasında yapıldıysa, Türk makamları tarafından Yunan makamlarına iletilen herhangi bir Nota ya da uyarı var mıdır ?
7. 1 Eylül 2017 tarihinde Amerikan USSS CARTER HALL LSD 50 Havuzlu Çıkarma Gemisi'nin gayri askeri statüde bulunan Rodos Adası'nı ziyaret ettiğini Yunan Deniz Kuvvetleri Komutanlığı resmi sitesinde yer almıştır. 1947 Paris Antlaşmasına göre gayri askeri statüde olan Rodos Adası'na askeri bir ABD gemisinin ziyaret etmiş olması konusunda uluslararası hukuktan kaynaklanan haklarımız kullanılarak Yunan ve Amerikan makamlarına gerekli not/uyarı yapılmış mıdır ?

YANIT:

Sayın Milletvekilinin yönelttiği 2, 5 ve 6 numaralı soruların yanıtları, konuya dair bilgilerin kaynağı ve teknik veçheleri çerçevesinde Milli Savunma Bakanlığımızdadır.

Ege'de Yunanistan'la aramızda anlaşmayla tespit edilmiş bir deniz sınırı mevcut değildir. Uluslararası hukuka göre, egemenlik altındaki "hava sahası", ülke toprağı ile ona bitişik karasuları üzerindeki alanla sınırlandırılmaktadır.

Bununla birlikte Yunanistan, hava sahasının 10 mil olduğu iddiasını öne sürmektedir. Yunanistan'ın bu tek taraflı iddiası ülkemiz dahil hiçbir ülke tarafından tanınmamaktadır. Bununla birlikte, Ege hava sahası anlaşmazlığının temelini oluşturan Yunanistan'ın sözkonusu iddiası çerçevesinde, tarafımızdan Yunanistan hava sahasının 6 mili dışındaki uluslararası hava sahasında yapılan uçuşlar asılsız ve geçersiz bir şekilde "ihlal" olarak iddia edilmektedir. Sözkonusu asılsız iddialara Yunan basınında da sıkça yer verilmektedir.

Ülkelerin hava sahalarının başka ülkeler tarafından uçuş izni alınmaksızın kullanılması hava sahası "işgali" değil "ihlali" olarak nitelendirilmektedir. Yunanistan'ın hava sahasını ihlalleri ilgili makamlarımızdan alınan bilgiler ışığında, Bakanlığımızda yapılan girişimler çerçevesinde Nota tevdi edilmesi suretiyle protesto edilmektedir. Bu hususa ilave olarak, Doğu Ege Adalarının uluslararası antlaşmalar hilafına silahlandırılması veya Yunanistan'ın silahsızlandırılmış statüdeki Ege adalarında askeri faaliyetler icra etmesi ve bu adalara yapılan ziyaretler de Yunanistan'ın Ankara Büyükelçiliği görevlileriyle Bakanlığımızda yapılan görüşmeler sırasında gerek şifahen gerek yazılı olarak protesto edilmektedir. Yunanistan'ın tek taraflı olarak silahsızlandırılmış adaların statüsünü aşındırmaya yönelik faaliyetlerinin hiçbir şekilde tanınmadığı da kayda geçirilmektedir.

Türkiye'nin güvenliğini yakından ilgilendiren Doğu Ege Adaları, tarih sırasıyla 1913 Londra Antlaşması, 1914 Altı Devlet Kararı, 1923 Lozan Antlaşması (ve Eki Boğazlar Sözleşmesi), 1936 Montrö Sözleşmesi ve 1947 Paris Antlaşması da dahil olmak üzere birtakım uluslararası antlaşmalarla silahsızlandırılmıştır. Bu antlaşmalar, adaların egemenliği ve silahsızlandırılmalarıyla ilgili ayrıntılı hükümler ihtiva etmektedir. Lozan Antlaşması'nın 13. maddesinde, Midilli, Sakız, Sisam ve Ahikerya'nın, Antlaşmaya ek Boğazlar Sözleşmesi'nde ise Limni ve Semadirek'in ne şekilde silahsızlandırılacakları (uygulanacak kısıtlamaları) düzenlenmiştir. 1947 Paris Barış Antlaşması'yla Meis ve Oniki Adalar (İstanbulya, Rodos, Herke, Kerpe, Çoban, İleki, İncirli, Kelemez, İleriye, Batnoz, Lipso, Sömbeki ve İstanköy) silahsızlandırılmak kaydıyla Yunanistan'a bırakılmıştır. "Silahsızlandırma"nın tanımı da XIII Ek (D) bölümünde ayrıntılı olarak yapılmıştır.

Tarihi perspektif içinde bakıldığında, başka ülkelerin egemenliğindeki Doğu Ege adalarının Türkiye'nin güvenliğini yakından ilgilendirdiği görülmektedir.

Yunanistan'ın, sözkonusu adaları silahlandırma faaliyeti yeni bir sorun olmayıp esasen Kıbrıs'ta gerilimin yüksekliğiyle bağlantılı olarak 1960'larda başlamıştır. Türkiye başından beri Yunanistan'ın sözkonusu hukuk dışı tutumuna karşı çıkmıştır. NATO ve AGİT gibi uluslararası platformlarda konu her uygun vesileyle gündeme getirilerek, Yunanistan ahdi vecibelerine riayete davet edilmektedir. Ayrıca, yukarıda da belirtildiği üzere, bu konuda Ankara'daki Yunanistan Büyükelçiliğine de ilgili makamlarımızdan alınan bilgiler çerçevesinde gerekli diplomatik girişimlerde bulunmaktadır. Öte yandan, Yunanistan'ın aidiyeti tartışmalı coğrafi formasyonlar üzerinde yaratması muhtemel fiili durumları kabul

etmeyeceğimiz ve teşebbüs edilmesi halinde bunların hukuki açıdan bir sonuç doğurmayacağı Bakanlığımızın muhtelif açıklamalarıyla duyurulmuş bulunmaktadır.

Ülkemiz Ege'nin ortak bir deniz olduğunu savunagelmektedir. Türkiye bu anlayışla, Ege sorunlarının iyi niyetle, hakkaniyete uygun ve barışçı bir şekilde çözüme kavuşturulmasını arzu etmektedir. Ege sorunlarının çözümü konusunda izlenen ve bu sorunların ortaya çıktığı ilk andan itibaren benimsenen bu politikada herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. Bu anlayışla, Ege meselelerine ulusal çıkarlarımızdan ödün vermeden, uluslararası hukuka uygun biçimde ve ülkemizin meşru hakları ve hayati çıkarları doğrultusunda kalıcı ve adil çözümler bulunması hedeflenmektedir.

Sayın Milletvekilinin soru önergesinde bahsekonu Amerikan USS CARTER HALL LSD 50 silahsızlandırılmış statüde bulunan Rodos Adası'nı 1 Eylül 2017 tarihindeki ziyareti ABD makamları nezdinde yazılı girişim yapılarak protesto edilmiştir. Ayrıca silahsızlandırılmış statüyü bozduğu değerlendirilen bu ve benzer diğer gemi ziyaretleri için de keza ilgili makamlarımızdan alınan bilgiler çerçevesinde Yunanistan'ın ve ilgili üçüncü ülkenin Ankara Büyükelçiliğine gerekli diplomatik girişimler yapılmakta ve ikazlarımız kayda geçirilmektedir.